

NOTAT

17. februar 2006

Eksp.nr. 235660

/abn-dep

Høringsnotat vedr. udkast til forslag til lov om det europæiske andelsselskab (SCE-loven)

1. Indledning

Forslaget er sendt i høring den 31. oktober 2005 med høringsfrist den 22. november 2005 til i alt 73 myndigheder, organisationer m.v.

Der er ved høringsfristens udløb modtaget høringssvar fra 17 af de 73 hørte myndigheder, organisationer m.v. Heraf har følgende 3 haft bemærkninger til forslaget: Landbrugsraadet, Advokatrådet og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR).

2. Sammenfatning

Høringssvarene er generelt positive overfor forslaget. Der er kun enkelte specifikke kommentarer til forslagets bestemmelser og bemærkninger.

3. Generelle bemærkninger

Landbrugsraadet bemærker generelt, at det fremsendte lovforslag overordnet set sikrer de nødvendige regler til SCE-forordningens ikrafttrædelse og samtidig tager højde for og respekterer den danske praksis omkring andelsselskaber.

Advokatrådet kan generelt tilslutte sig, at valgmulighederne i SCE-forordningen udnyttes som foreslået, dog med én væsentlig undtagelse. Advokatrådet er ikke enig i forslaget om, at SCE-forordningens artikel 28, stk. 2, om beskyttelse af medlemmer, der har modsat sig stiftelse af et SCE-selskab ved fusion, ikke udnyttes.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) støtter forslagets regnskabsmæssige del og har ikke bemærkninger til forslagets øvrige dele.

4. Specielle bemærkninger

Bemærkninger fra de hørte parter til de enkelte emner i lovudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor:

- **Muligheden for at fastsætte bestemmelser til sikring af en passende beskyttelse af medlemmer, der har modsat sig stiftelsen af et SCE-selskab ved fusion (SCE-forordningens artikel 28, stk. 2)**

Advokatrådet mener, at retsstillingen for medlemmer af andelsselskaber, der modsætter sig stiftelsen af et SCE-selskab ved fusion, entydigt og direkte bør kunne udledes af SCE-loven.

SCE-forordningens artikel 28, stk. 2, fastsætter, at en medlemsstat for så vidt angår de selskaber, som deltager i fusionen, og som hører under dens lovgivning, kan vedtage bestemmelser til sikring af en passende beskyttelse af medlemmer, der har modsat sig fusionen.

Ifølge udkastets lovbemærkninger indebærer lovvalget i SCE-forordningens artikel 20, stk. 1 (sammenholdt med Rådets protokol af 22. juli 2003 (123/03)), at den andelsretlige praksis om beskyttelse af andelshavere, der modsætter sig beslutningen om fusion, gælder, hvis der ikke fastsættes særlige bestemmelser herom i SCE-loven i henhold til SCE-forordningens artikel 28, stk. 2.

Advokatrådet finder det yderst tvivlsomt, om en andelspraksis, der hviler på, at andelsselskaber ikke kan sammenlægges med universalsuccessionsvirkning, er analogt anvendelig på stiftelse af SCE-selskaber ved fusion i retlig forstand.

Advokatrådet bemærker, at hvis ovennævnte analogislutning ikke tillades – hvad til syvende og sidst er et domstolsanliggende - følger det af SCE-forordningens artikel 20, at forholdet reguleres af de danske fusionsregler i aktieselskabsloven.

Landbrugsraadet har i sit høringssvar oplyst, at lovforslagets almindelige bemærkninger indeholder en ukorrekt gengivelse af andelspraksis vedrørende retsstillingen for andelshavere, der udtræder i forbindelse med en fusion. Efter Landbrugsraadets opfattelse er det ikke muligt for udtrædende andelshavere at forlange at blive stillet som ved likvidation, hvis disse regler er mere fordelagtige end de almindelige udtrædelsesregler.

Kommentar

Det er korrekt, at begrundelsen i lovforslaget for ikke at foreslå en udnyttelse af artikel 28, stk. 2, beror på en fortolkning af lovvalgsbestemmelsen i artikel 20, sammenholdt med Rådets protokol af 22. juli 2003 (123/03)). Det er ikke sikkert at en domstol, vil fortolke bestemmelsen på samme måde.

Det er også korrekt, at hvis analogislutningen ikke tillades, følger det af SCE-forordningens artikel 20, at minoritetsbeskyttelsen af andelshavere, der har modsat sig beslutningen om fusion, som udgangspunkt vil være reguleret af de danske fusionsregler herom i aktieselskabsloven, dvs. aktieselskabslovens § 134 f.

Aktieselskabslovens § 134 f indeholder imidlertid ingen bestemmelser om ret til at udtræde af selskabet (indløsningsadgang), som det kendes fra

andelspraksis og vedtægtspraksis i andelsselskaber. Aktieselskabslovens § 134 f indeholder kun en bestemmelse om en eventuel godtgørelse til minoritetsaktionærer, der har modsat sig beslutningen om fusion, hvis vederlaget for aktierne i det ophørende selskab ikke er rimeligt og sagligt begrundet.

For så vidt angår spørgsmålet om retten til at udtræde ved fusion, antages dette forhold at bevirke, at de eventuelle vedtægtsbestemmelser herom i det fusionerende andelsselskab vil gælde ved siden af aktieselskabslovens § 134 f. Det er mere usikkert, om andelspraksis vedrørende udtrædelses- og indløsningsret ved fusion kan antages at gælde udfyldende ved siden af aktieselskabslovens regler i den situation.

For at skabe klarhed over retstilstanden vil alternativet til den foreslåede mulighed være at vedtage bestemmelser til sikring af en passende beskyttelse af medlemmer, der har modsat sig stiftelsen af et SCE-selskab ved fusion i henhold til SCE-forordningens artikel 28, stk. 2.

Et umiddelbart forbillede for en sådan eventuel bestemmelse findes i SE-lovens § 5, som er en udnyttelse af den tilsvarende mulighed i SE-forordningens artikel 24, stk. 2, for medlemsstaterne til at vedtage bestemmelser til sikring af en passende beskyttelse af mindretalsaktionærer, der har udtalt sig mod stiftelsen af et SE-selskab ved fusion.

Ifølge SE-lovens § 5 kan aktionærer, der har modsat sig fusionen, kræve, at selskabet indløser deres aktier, hvis krav herom fremsættes skriftligt senest 4 uger efter generalforsamlingens afholdelse. Er aktionærene før afstemningen blevet anmodet om at afgive en udtalelse om, hvem der ønsker at benytte indløsningsretten, er denne ret dog betinget af, at de pågældende på generalforsamlingen har tilkendegivet dette. Ved indløsningen køber selskabet de pågældendes aktier til en pris, der svarer til aktiernes værdi, og som i mangel af overenskomst fastsættes af skøns mænd udmeldt af retten på selskabets hjemsted. Skønsmændenes afgørelse kan indbringes for retten. Den attest, der skal udstedes, om at alle handlinger og formaliteter, der skal opfyldes forud for fusionen, er opfyldt, kan udstedes, når der er stillet betryggende sikkerhed for aktiernes værdi.

En indførelse af en bestemmelse i SCE-loven, der ligner SE-lovens § 5, bør i givet fald tilpasses mest muligt efter gældende andelspraksis for at respektere den danske andelstradition.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget er der i beskrivelsen af andelspraksis anført, at udtrædende andelshavere kan forlange at blive stillet, som om selskabet var blevet likvideret, såfremt dette vil give andelshaveren et større provenu end udtrædelsesreglerne.

Landbrugsraadet har i sit hørings svar skrevet, at dette er en ukorrekt gengivelse af andelspraksis. Efter Landbrugsraadets opfattelse er det ikke

muligt for udtrædende andelshavere at forlange at blive stillet som ved likvidation, hvis disse regler er mere fordelagtige end de almindelige udtrædelsesregler. Efter Landbrugsraadets opfattelse kan andelshavere, der modsætter sig fusionen, udtræde og i den forbindelse få deres personlige konti med – efter vedtægternes regler herom – men der findes i dansk andelspraksis ikke eksempler, hvor udtrædende andelshavere får en andel af den fælles formue.

Lovforslagets bemærkninger har baggrund i andelslitteraturen (Hørlyck, Dansk Andelsret, 3. udgave, 2000, s. 261 ff.), der udtaler, at der er meget, der taler for, at den udtrådte andelshaver kan forlange at blive stillet som om, selskabet var likvideret, såfremt det vil give et større provenu end udtrædelsesreglerne. Hørlyck underbygger sin udtalelse med at henvise til bl.a. UfR 1962.239 og UfR 1983.421 VLD.

Landbrugsraadets kommentar har imidlertid skabt usikkerhed om, hvilken retsstilling udtrædende andelshavere reelt har, når andelshavere udtræder som følge af en fusion, som de har modsat sig.

Denne usikkerhed kan undgås i forbindelse med stiftelsen af et SCE-selskab ved fusion ved at udnytte SCE-forordningens artikel 28, stk. 2, til at skabe udtrykkelig hjemmel til udtræden og til at fastsætte nærmere regler om retsstillingen for de udtrædende medlemmer. Det nævnte afsnit i de almindelige bemærkninger vil i så fald være overflødig og vil udgå.

• **Forslagets § 5, stk. 2 – ”tilstrækkelig sikkerhed” ved flytning af hjemsted**

Landbrugsrådet opfordrer til, at der enten i bestemmelsen eller i bemærkningerne til bestemmelsen tydeliggøres, hvad der anses for tilstrækkelig sikkerhed.

Kommentar

Forslagets § 5, stk. 2, er identisk med SE-lovens § 7, stk. 2, der er udarbejdet med forbillede i aktieselskabslovens § 134 g, stk. 4. Det er således et kendt system, at der skal stilles betryggende sikkerhed for anmeldte krav, og at uenighed om, hvorvidt der skal stilles sikkerhed eller om, hvorvidt en tilbudt sikkerhed er tilstrækkelig, kan indbringes for skifteretten. På denne baggrund findes det uhensigtsmæssigt at tydeliggøre i bestemmelsen, hvad der nærmere skal forstås ved ”betryggende” og ”tilstrækkelig” sikkerhed.

- **Forslagets § 6 – passende foranstaltninger for SCE-selskaber med et tostrengt ledelsessystem**

Landbrugsraadet mener, at bestemmelsen er uklar.

Kommentar

Indledningsvis bemærkes, at Landbrugsraadet ikke har uddybet nærmere, på hvilken måde bestemmelsen er uklar. Landbrugsraadet er i sit høringssvar heller ikke kommet med forslag til hvordan, bestemmelsen kan gøres klarere.

Bestemmelsens udformning skyldes, at det efter drøftelser med Landbrugsraadet er konkluderet, at der ikke i dansk andelspraksis kendes til det tostrengede ledelsessystem.

Det er ikke fundet muligt at udforme bestemmelsen på en mere hensigtsmæssig måde, hvis hensynet til den underliggende andelspraksis skal tilgodeses. I SE-lovens § 8 er det tostrengede ledelsessystem ligeledes reguleret af en bestemmelse, der refererer til gældende lovgivning.

Ansvarsfordelingen mellem tilsynsorganet, ledelsesorganet og eventuelle administrerende direktører kan i øvrigt nærmere reguleres i SCE-selskabets vedtægter.

- **Forslagets § 7 og § 9 – minimumskrav til antal medlemmer i SCE-selskabets tilsyns-, ledelses- og administrationsorgan m.v.**

Landbrugsraadet mener, at bestemmelserne er overflødige. Landbrugsraadet bemærker, at andelsselskaber i Danmark i praksis fungerer fint uden minimumskrav til antal medlemmer af bestyrelsen og direktion.

Kommentar

Indledningsvis bemærkes, at Landbrugsraadet ikke har modsat sig de foreslåede bestemmelser, men mener, at de er overflødige.

Som det er omtalt i forslagets bemærkninger, findes det hensigtsmæssigt at fastsætte et minimumsantal af medlemmer i et SCE-selskabs forskellige organer, der svarer til reguleringen af SE-selskaber, aktieselskaber samt erhvervsdrivende fonde, og som herudover er i overensstemmelse med gældende andelspraksis. Et minimumsantal på tre medlemmer i tilsyns- og administrationsorganet findes endvidere hensigtsmæssigt af hensyn til en forsvarlig varetægelse af organernes tilsyns- og administrationsforpligtelser. Ved at udnytte muligheden er der desuden blevet lejlighed til at præcisere i bemærkningerne til bestemmelserne, at alle medlemmerne af SCE-selskabets organer skal være fysiske personer.

Det understreges, at bestemmelserne alene angiver et minimumsantal. Lovforslaget forhindrer ikke, at det enkelte selskab fastsætter et højere antal medlemmer af SCE-selskabets organer.

- **Forslagets § 8, stk. 1, - præcisering af regelgrundlaget for administrationsorganet**

Landbrugsraadet mener, at bestemmelsen er overflødig. Hvis det ikke kan tiltrædes, at bestemmelsen er overflødig, er det Landbrugsraadets opfattelse, at en tilsvarende formulering ligeledes bør fremgå i § 7.

Kommentar

Indledningsvis bemærkes, at Landbrugsraadet ikke har modsat sig den foreslåede bestemmelse, men mener, at den er overflødig.

Det findes hensigtsmæssigt at tydeliggøre direkte i loven, hvilke regler der gælder for administrationsorganet i et SCE-selskab med et enstrengt ledelsessystem. I SE-lovens § 11 er der valgt en tilsvarende præcisering vedrørende administrationsorganet i SE-selskaber med et enstrengt ledelsessystem.

Det er ikke hensigtsmæssigt at indsætte en tilsvarende bestemmelse i lovforslagets § 7. Lovforslagets §§ 6 og 7 vedrører SCE-selskaber med et tostrengt ledelsessystem, mens lovforslagets § 8 vedrører SCE-selskaber med et enstrengt ledelsessystem.

- **Forslagets § 11 – generalforsamlingen**

Landbrugsraadet mener, at det bør fremgå af bestemmelsen eller bemærkningerne til bestemmelsen, at generalforsamlingen i et SCE-selskab kan være en repræsentantskabsforsamling.

Kommentar

Forslaget i § 11 er en udnyttelse af SCE-forordningens artikel 54, stk. 1, der ligesom alle andre steder i forordningen omtaler generalforsamlingen i et SCE-selskab som "generalforsamlingen".

Begrebet en repræsentantskabsforsamling kendes ikke i SCE-forordningen. Det er derimod muligt at afholde sektor- og sektionsforsamlinger i et SCE-selskab, jf. forordningens artikel 63. I så fald består SCE-selskabets generalforsamling af indirekte valgte delegerede, som er valgt af medlemmerne på de afholdte sektor- og sektionsforsamlinger. Herved vil SCE-selskabets generalforsamling reelt være en repræsentantskabsforsamling, som det kendes fra det danske system.

Det findes ikke muligt at indføje direkte i lovforslagets § 11, at generalforsamlingen i et SCE-selskab kan være en repræsentantskabsforsamling.

Det skyldes, at strukturen i et SCE-selskab og betegnelserne for dets organer og forsamlinger er reguleret i SCE-forordningen.

Det vil dog i overensstemmelse med Landbrugsraadets ønske være muligt at præcisere i lovforslagets bemærkninger, at deltagerne til generalforsamlingen i et SCE-selskab kan vælges indirekte via sektor- og sektionsforsamlinger, og at dette system svarer til strukturen i mange danske andelsselskaber, hvor medlemmerne via medlemskredse o.l. vælger deres delegerede til en repræsentantskabsforsamling (repræsentantskabet/generalforsamlingen).

5. De hørte myndigheder, organisationer m.v.

Følgende myndigheder, organisationer m.v. har givet høringssvar:

Advokatrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Datatilsynet, Den Danske Fondsmæglerforening, Det Økonomiske Råds Sekretariat, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, HTS-I (Handel, Transport og Serviceerhvervene), Investeringsforeningsrådet, Kommunernes Landsforening, Landbrugsrådet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Skatteministeriet, Socialministeriet og Værdipapircentralen.

Følgende myndigheder, organisationer m.v. har ikke givet høringssvar:

Amtsrådsforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Beskæftigelsesministeriet, Den danske Børsmæglerforening, Civiløkonomerne, COOP Danmark, Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibsmæglerforening, Dansk Aktionærforening, Dansk Autoriseret Markedsplads A/S, Dansk Byggeri, Dansk Erhvervsgartnerforening, Erhvervspolitisk afd., Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Management Råd (DMR), Danske Andelskasser, Danske Andelsselskaber, De Samvirkende Købmændsforeninger (DSK), Den Danske Finansanalytikerforening, Det danske Handelskammer, Det Kooperative Fællesforbund, Finansforbundet, Finansministeriet, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerrådet, Foreningen Registrerede Revisorer FRR, Forsikring og Pension, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Færøernes Landsstyre, Grønlands Hjemmestyre, HK Handel, Håndværksrådet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Ingeniørforeningen i Danmark, Justitsministeriet, Konkurrencerådet, Københavns Fondsbørs A/S, Landsorganisationen I Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Realkreditrådet, REVIFORA Foreningen for revision, økonomi og ledelse, Rigsrevisionen, Statsadvokaturen for Særlig Økonomisk Kriminalitet, Statsministeriet, Transport- og Energiministeriet, Udenrigsministeriet og Undervisningsministeriet.

